

Fővárosi Ítéltábla
4.Kf.27.036/2012/5. szám

A Fővárosi Ítéltábla a Ügyvédi Iroda (....., ügyintéző ügyvéd:) által képviselt felperesnek, a jogtanácsos által képviselt **Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa** (1088 Budapest, Reviczky utca 5.) alperes ellen műsorszolgáltatási ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2011. évi november hó 10. napján kelt 23.K.33.399/2009/15. számú ítélete ellen a felperes által 16. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 20 000 (azaz húszezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak - az adóhatóság külön felhívására - 48 000 (azaz negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperes jogelődje (a továbbiakban: alperes) hatósági ellenőrzés keretében vizsgálta a felperes adójának 2009. március 2-ai műsorszolgáltatását, és az 1357/2009. (VI.30.) számú határozatában megállapította, hogy a felperes a 2009. március 2-án sugárzott „.....” című műsorszámmal megsértette a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény (a továbbiakban: Rttv.) 5/B.§ (3) és 5/C.§ (2) bekezdésében foglalt rendelkezéseket, valamint ugyanezen műsorszám 2009. március 1-jén és 2-án közzétett műsorelőzeteseivel 6 alkalommal megsértette az

Rttv. 5/A.§ (2) bekezdésében foglalt rendelkezést, ezért az Rttv. 112.§-ának (1) bekezdés c) pontja, valamint a Műsorszolgáltatási Szerződésben foglaltak alapján 720 percre felfüggesztette a műsorszolgáltató műsorszolgáltatási jogosultságának gyakorlását azzal, hogy a felfüggesztés előtt a felperes köteles tájékoztatni a nézőket arról, hogy a műsorszolgáltatás nem műszaki hiba miatt szünetel, továbbá köteles a határozatban meghatározottak szerinti feliratot közzé tenni. A határozat indokolása szerint a kifogásolt műsorszám „.....” című epizódja, a felperesi besoroláshoz képest magasabb korhatárú kategóriába tartozik, mivel témája a szexualitással volt összefüggésben. Az elsőben egy pedofil kapcsolat, a másodikban pedig egy hagyományos párkapcsolat nyomán került előtérbe a szexualitás és nemiség. Az alperes szerint a káros hatásokat a műsorvezető moderálása, illetőleg a képernyőn felirat formájában megjelenő tanácsok és kijelentések nem tudták kellőképpen ellensúlyozni. A második kifogásolt történet kapcsán az alperes határozatában a szexuális töltetű, obszcén nyelvezetet, illetőleg az agresszív tettegességet sem nélkülöző viselkedés módot emelte ki. Kifogásolta, hogy a műsorszám ajánlójában kizárólag a megdöbbenően erőszakos viselkedésminták kaptak szerepet. A Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.311/2005/4. számú ítéletében foglaltakra utalva az alperes kifejtette, hogy az önmagában ilyen témák megjelenése a II. kategóriában, az Rttv. kiskorúak védelmére vonatkozó rendelkezéseinek a sérelmét valósítja meg. A műsorszám magasabb korhatári kategóriába történő sorolására már abban az esetben is szükség van, ha fennáll a lehetősége annak, hogy a kiskorúakra káros hatást gyakorolnak, ebből következően nem a műsorszám kiskorúakra gyakorolt tényleges hatását kell vizsgálni, hanem, hogy a megjelenő jelenetek alkalmasak lehetnek-e a fiatalok egészséges fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására. Az alperes összességében megállapította, hogy a műsorszámban megjelenített témát, tartalmat figyelembe véve a kifogásolt műsorszám alkalmas volt a kiskorúak egészséges fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, ezért indokolt lett volna magasabb korhatárba sorolni. A jogsértés súlyára és jellegére, illetve a felperes által már korábban többször elkövetett jogsértés számára tekintettel döntött a jogkövetkezményről. A szankció kiszabásakor figyelembe vette azt a tényt, hogy a műsorszolgáltató klasszifikációs gyakorlata nem áll összhangban a törvény rendelkezéseivel, valamint az alperes és a bíróság által kialakított gyakorlattal sem.

A felperes keresetében anyagi és eljárásjogi jogszabálysértésekre hivatkozással elsődlegesen az alperesi határozat hatályon kívül helyezését és a felfüggesztés jogkövetkezménye alóli mentesítését, másodlagosan a határozat hatályon kívül helyezése mellett az alperes új eljárásra kötelezését kérte. Harmadlagos kereseti kérelme a szankció megváltoztatására, illetve a kiszabott szankció mérséklésére irányult. Eljárásjogi jogszabálysértésként a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 50.§-ának és 51.§-ának (1) bekezdésében, valamint a 72.§ (1) bekezdés e) pontjában foglaltak megsértésére hivatkozott. A műsorszámok tartalmával kapcsolatban kifejtette, hogy a műsor mindvégig megfelelő távolságtartással kezelte a témát, a műsorban szereplők megnyilvánulásai az alperes állításával szemben nem jelentenek mintát, mert nem általánosítva kerültek tálalásra, hanem

megmaradtak az egyediség szintjén. A beszélgetéseknek a kiskorúak személyiségfejlődését esetlegesen károsan befolyásoló üzenete nem volt, a műsorszám és annak előzetesei sem az Rttv. rendelkezéseit, sem az Alkotmány 65.§ (1) bekezdését nem sértették.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. A lefolytatott bizonyítási eljárásban megállapította, hogy a kifogásolt műsorszámban egy oldott hangvételű, szórakoztató talk-show keretei között két történet került bemutatásra. Az alperesi előadással egyezően úgy vélte, hogy a műsorszám első témája a kiskorúak sérelmére elkövetett szexuális bűncselekmény (gyanúja), a pedofília, ebből eredően a szerkesztőknek különös körültekintéssel kellett volna eljárnia a műsorszerkesztés alkalmával. A bíróság kiemelte, hogy az eset kibontása során a bemutatás módja, az érintettek felszínes vitatkozása alkalmas volt a 16 éven aluliak fizikai, szellemi és erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, korlátozott, hiányos élettapasztalatuk miatt azzal, hogy az erkölcsi szempontból elfogadható magatartásminták helyett a fiatalok megrontását, alkoholfogyasztását részletezően mutatta be, amit tovább súlyosbít, hogy a nevelőapa családon belül követte el a szexuális bűncselekményt. Kiemelte, hogy az epizód témája, és annak feldolgozási módja, a műsorban ábrázolt megnyilvánulások, torz magatartásminták bemutatását képezi, amit a műsorvezető moderálása, illetve a képernyőn felirat formájában megjelenő tanácsok és kijelentések sem tudtak kellően ellensúlyozni. A második történet kapcsán a bíróság hangsúlyozta, hogy az erőszak, mint a konfliktus kezelés lehetséges módja jelenik meg, az agresszív viselkedésforma bemutatása kapcsán arra fogékony lehet a védendő korosztály, melyre tekintettel az alperes helyesen állapította meg, hogy a közreadott műsort a III. kategóriába kellett volna sorolni, és e kategóriának megfelelő időpontban kellett volna közreadni. A felperesnek az ügy érdemére kiható súlyos eljárási szabálysértéssel kapcsolatos okfejtését nem fogadta el, mert álláspontja szerint az alperes az anyagi és eljárási szabályokat betartva járt el, a tényállás tisztázási és indokolási kötelezettségének is eleget tett. Megállapította, hogy az alperes a szankció kiszabásánál valamennyi releváns körülményt feltárt, mérlegelt és a szankció típusának kiválasztásakor az alperes a védendő korosztályra volt figyelemmel, míg a mérték meghatározás során arra, hogy a felperes klasszifikációs gyakorlatában nem tapasztalható előrelépés, továbbá a műsorszámban egy társadalmilag érzékeny kérdéskör került bemutatásra a sérelmezett módon és keretek között.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatásával kereseti kérelme teljesítését kérte, kifejtve, hogy nem vethető fel, hogy a műsor értékrend torzulást okozhatna a kiskorúak személyiségfejlődésében, vagy azt bármi módon veszélyeztetné, mivel ezek a kényes témák megfelelően kerültek feldolgozásra. Megítélése szerint a fiatal korosztály erkölcsi fejlődése szempontjából a felvilágosító tevékenység kiemelten fontos, és a fiatal nézők tájékoztatása szükséges tekintettel arra, hogy a szexuális bűncselekményeknek gyakorta áldozatai lehetnek. A szerkesztés során a készítők különösen figyelmesek voltak, és a megvágott részeknél feliratban is felhívták a figyelmet arra, amit az alperes korábban szintén kifogásként hozott fel felperessel szemben, hogy az erőszak nem jelent megoldást,

és annak minden formája elítélendő. Változatlanul fenntartotta azt a keresetben kinyilvánított álláspontját, miszerint a kifogásolt műsor az Rttv. rendelkezéseinek megfelelően került közzétételre, az a II. kategóriába sorolandó műsorszám volt, és nem III. kategóriába tartozó, hiszen az nem volt alkalmas a kiskorúak fizikai, szellemi és erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására. Hivatkozott arra is, hogy az alperes a joghátrány tekintetében sem a választott szankció, sem annak mértéke vonatkozásában nem tett eleget az indokolási kötelezettségének. A 720 perces felfüggesztés az alperes szankcionálási gyakorlatát is figyelembe véve rendkívül súlyos szankció és a jogsértés megalapozottsága esetén is mindenképpen túlzott joghátránynak tekintendő.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte, hivatkozással arra, hogy az elsőfokú ítélet a feltárt tényállásból helyes jogi következtetést vont le. Álláspontja szerint az egyes esetek témája, azok felszínes bemutatása és feldolgozási módja, valamint a műsorban ábrázolt megnyilvánulások alkalmasak voltak arra, hogy a 16 éven aluliak fejlődését kedvezőtlenül befolyásolják. A szankció vonatkozásában utalt arra, hogy eleget tett az indokolási kötelezettségének, és a szankció típusának kiválasztása során figyelembe vette, hogy a felperes gyakorlatában nem volt tapasztalható előrelépés és rendszeresen megsértette a kiskorúakra vonatkozó szabályokat, továbbá hátrányként értékelte azt is, hogy a felperes klasszifikációs gyakorlata nem áll összhangban a törvény rendelkezéseivel, valamint az alperes és a bíróság által kialakított gyakorlattal.

A felperes fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253.§-ának (3) bekezdése szerint a felperesi fellebbezés és alperesi ellenkérelem korlátai között eljárva vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletét. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 206.§-ában foglaltaknak megfelelően a rendelkezésre álló peradatok és bizonyítéknak egyenként és a maguk összességében való értékelése alapján a tényállást helyesen rögzítette, az abból levont jogi következtetései okszerűek, amelynek eredményeként a felperesi kereset elutasítása megalapozott és jogszerű. A felperes fellebbezésében az elsőfokú eljárásban előterjesztett kereseti kérelmében foglaltakhoz képest olyan új tényt, illetve körülményt vagy bizonyítékot nem jelölt meg, amely az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását eredményezhetné. Mindezek folytán a másodfokú bíróság a Pp. 254.§-ának (3) bekezdése alapján helyes indokainál fogva helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét.

A fellebbezésben foglaltak alapján az ügy érdemét illetően a következőkre mutat rá a Fővárosi Ítéltábla. Az Rttv. 5/B. §-ának (2) bekezdése szerint azt a műsorszámot kell II. kategóriába sorolni, amelyik a 12 éven aluli nézőben félelmet kelthet, illetve amelyet koránál fogva nem érthet meg, vagy félreérthet. Az ilyen műsorszám minősítése 12 éven aluliak számára a megtekintése nagykorú felügyelete mellett ajánlott. Az a műsor, amelyet a kiskorú a nagykorú magyarázatával sem érthet meg,

vagy így is félreértheti - mert korából eredően nem elég fejlett annak befogadásához - nem tartozik a II. kategóriába.

Az Rttv. 5/B. §-ának (3) bekezdése értelmében III. kategóriába tartozik az a műsorszám, amely alkalmas a 16 éven aluliak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, különösen azáltal, hogy közvetett módon utal erőszakra, illetve szexualitásra, vagy témájának meghatározó eleme az erőszakos módon megoldott konfliktus. Az ilyen műsorszám minősítése: 16 éven aluliak számára nem ajánlott, és ennek megfelelő jelzéssel 21.00 és 05.00 óra között sugározható.

A jogalkotó az Rttv. kiskorúak védelméről szóló rendelkezéseiben, míg az alperes a felperes által hivatkozott 1494/2002. (X.17.) számú állásfoglalás megalkotása során arra törekedett, hogy lehetőleg minden olyan - a különböző médiumok felől érkező - negatív hatástól megvédje a kiskorúakat, amely alkalmas arra, hogy testi, szellemi vagy erkölcsi fejlődésüket károsan befolyásolja. A műsorszámok kategorizálása összességében a gyermekek és a fiatalkorúak védelmére okot adó jellemek számától, azok minőségétől, színvonalától, szövegezésétől, képi megjelenítésétől, magyarázattal vagy magyarázat nélkül történő megértésüktől, valamint a kiskorúak személyiségfejlődését és értékrendjének kialakulását befolyásoló hatások értékelésétől függ. Ennek megfelelően mind az alperes, mind az elsőfokú bíróság döntésében a fentebb hivatkozott kritériumoknak megfelelően értékelte a vizsgált műsorszámot, amellyel a másodfokú bíróság egyetértett, mert abban a magasabb korhatári kategóriába való besorolást megalapozó elemek egyértelműen fellelhetőek voltak. E körben megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a felperes vizsgálattal érintett talk show műsora provokatív és szenzációhajhász szellemiségével, sokszor destruktív magatartásminták közvetítésével, továbbá a kényes, érzékeny problémakörök feldolgozási módjával már több alkalommal eredményezte a kiskorúak védelmében hozott törvényi rendelkezések megsértését. A műsorszám tematikájában - a magasabb nézettség elérése érdekében - tetten érhető az a tendencia, miszerint dominál a meghökkentő és provokatív témák kiválasztása, amelyeket rendszerint figyelemfelkeltésül a műsorelőzetesekbe is beszerkesztenek.

A perbeli esetben mindkét vitatott történet központi témája a szexualitás volt, amely a kiskorúak személyiségfejlődése szempontjából kényes témának tekintendő, ezért a védeni kívánt értékek szempontjából erősen káros hatás kiváltására volt alkalmas. Az alperes a műsorszám egészére folytatta le ellenőrzését, tényállási elemként mutatta be azokat a szegmenseket, amelyek a műsorszám magasabb kategóriába való sorolását indokolják, és amelyek a besorolás minősítése tekintetében megalapozzák az alperesi álláspontot, melyet az elsőfokú bíróság is helytállóan elfogadott.

A másodfokú bíróság álláspontja teljes mértékben megegyezik az érintett jellemek kapcsán kifejtett álláspontokkal, ugyanis a felperes a felvetett témákat oly módon dolgozta fel, illetve olyan magatartásmintáknak és vulgáris szópárbajnak is teret

engedett, mely a kiskorúak erkölcsi fejlődését negatív irányba befolyásolta és mindenképpen meghaladta a II. kategória kereteit.

Az alperes határozata a szükséges mértékben tartalmaz indokolást úgy a jogkérdésben, mint a kiszabott szankció vonatkozásában, így az anyagi és eljárásjogi jogszabályoknak megfelelt, annak megváltoztatása vagy hatályon kívül helyezése a Pp. 339.§-a szerint nem volt indokolt. Az alperes a jogsértés megállapítására vonatkozó álláspontját részletesen kifejtette, a kritikus részeket az időpont megjelölésével kiemelte, mindezzel megindokolta - összhangban a MSZ hivatkozott előírásaival - az Rttv. 112.§-ának (1) bekezdés c) pontja szerinti szankciót. A jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, valamint a korábban alkalmazott szankcióknak a felperesi műsorszolgáltatásra gyakorolt hatástalanságára tekintettel a műsorszolgáltatási jogosultság felfüggesztésének időtartama nem tekinthető eltúlzottnak.

Az alperes másodfokú eljárásban felmerült költségének megfizetésére a Fővárosi Ítéltábla a felperest a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján kötelezte, míg a fellebbezési illetéket a felperes a 6/1986. (VI.26) IM. rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján köteles viselni.

Budapest, 2012. évi május hó 17. napján

dr. Rothermel Erika s.k. a tanács elnöke, dr. Rác Krisztina s.k. előadó bíró,
dr. Matheidesz Ilona s.k. bíró

A kiadmány hitelül: